

CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ

Chocerady • Komorní Hrádek • Vlkovec • Růženín • Samechov • Vestec

• ROČNÍK 26 • BŘEZEN - DUBEN 2020 • ČÍSLO 2 • ZDARMA •

SPOLEČNĚ TO ZVLÁDNEME

Když jsme zkraje roku začali plánovat vydání mimořádného zpravodaje k oslavě 770 let obce, nikdo z nás netušil, že mimořádné bude brzy všechno ... Z naší vesnice vymizel obvyklý ruch, ztichla škola, ulice jsou většinou liduprázdné. Dubnové číslo zpravodaje vychází poprvé bez pozvánky na společenské akce, kterých by bylo podobně jako v uplynulých letech plné jaro, ale bohužel zatím netušíme, co bude a nebude možné, zřejmě budou všechny zrušeny... Ale to je vlastně jen maličkost proti všem ostatním těžkostem, které nouzový stav přinesl.

Krásné jaro vrací pohodu a naději na lepší časy

V každé těžké době je nejdůležitější zachovat si rovnováhu a zdravý selský rozum, smysl pro humor a optimismus. Po sociálních sítích kolují stovky vtipů o koronaviru a občas také slova k zamyšlení. Aby náš obvyklý modrý rámeček s pozvánkami nezůstal beznadějně a smutně prázdný, otiskujeme v něm tentokrát jedno z těch moudrých zamyšlení...

Věříme, že nás tato krize někam posune, důležité je nacházet v ní pozitivita a dobré zprávy, a i přes to, že jsme nuceni uzavírat se do svých rodinných „bublin“ a omezovat kontakty s ostatními lidmi, nesmíme za-

pomínat na ty, kteří potřebují pomoci. Solidarita je jeden z nejhezčích projevů této podivné doby. A všichni, kteří pomáhají ve složité situaci nejen svým blízkým, ale třeba právě i sousedům s nákupy apod., si zaslouží velké ocenění.

Jistě jste zaregistrovali i zprávy o tom, jak dobrovolníci pomáhali řešit problém s nedostatkem roušek. Jsme rádi, že můžeme také přispět jednou dobrou zprávou z naší obce: I u nás se šilo ostošest 😊 K pracovníkům obecního úřadu, které začaly šít roušky pro místní občany, Hospic Dobrého pastýře v Čerčanech a Sanatorium Lotos v Ostředku, se hned přidaly další dobrovolnice. Děkujeme tímto Aleně Vejvodové, Markétě Smolíkové, Aleně Vaňurové, Růženě Poláškové, Ivaně Černé, Evě Rezkové, Renatě Bartošové, Pavle Smetanové, Kláře Kusové, Radce Sállové, Marušce Šandové, Jitce Janůrkové a Hance Hollmannové.

Díky nim mohla obec poté, co jsme rozdali asi 400 roušek mezi naše občany a několik desítek do obou zmíněných léčeben, poskytnout roušky i do dalších míst, kde o ně byla nouze. Asi 140 kusů jsme věnovali obci Lešany, 130 kusů psychiatrické léčebně Šternberk, 150 kusů Nemocnici České Budějovice, 65 Diecézní charitě Brno. Za modrobílé pruhované a puntikáté roušky patří poděkování také paní Švajglové, která na ně věnovala materiál.

Další hezká zpráva je o obyvatelích „louky“ za školou, kteří volný čas v době nouzového stavu využili nejen pro sebe, ale i pro vylepšení veřejného prostoru a vyčistili stráž pod hřbitovem. Poděkování patří i panu Vladislavu Havránkovi z Vestce, který uklidil nepořádek kolem silnice z Vodsliv do Vestce. Penzion Jaro pomohl po zavření školní jídelny lidem, kteří byli zvyklí využívat jejích služeb, zejména seniorům, a nabídl jim výdej i rozvoz obědů. Velmi oceňujeme všechny tyto aktivity a děkujeme!!!

Možná i vy jste se setkali v této době ve svém okolí s něčím hezkým, o co byste se rádi podělili s dalšími čtenáři. Napište nám, rádi váš příspěvek zveřejníme.

Vaše redakce

LIDSTVO DOSTALO PŘESNĚ TU NEMOC, JAKOU POTŘEBOVALO...

Přestali jsme si vážit zdraví, a proto jsme dostali takovou nemoc, abychom si uvědomili, na čem nejvíc záleží...

Přestali jsme si vážit přírody, a proto jsme dostali takovou nemoc, aby nám pobyt v ní byl vzácný...

Přestali jsme fungovat v rodině, a proto nás tato nemoc zamkla do našich domovů, abychom se mohli znovu naučit fungovat jako rodina...

Přestali jsme si vážit starých a nemocných, a proto nám byla dána tato nemoc, abychom si připomněli, jak jsou zranitelní...

Přestali jsme si vážit zdravotníků a lékařů, abychom zjistili, jak jsou nepostradatelní...

Přestali jsme mít respekt k učitelům, a proto tato nemoc uzavřela naše školy, aby si rodiče mohli vyzkoušet sami roli učitelů...

Mysleli jsme si, že si můžeme všechno koupit, být kdekoliv a s kýmkoli, a proto jsme dostali tento druh nemoci, abychom si uvědomili, že to není samozřejmost...

Mamón nám zamotal hlavu, volný čas jsme trávili v nákupních centrech, proto nám je tato nemoc zavřela, abychom pochopili, že si štěstí koupit nemůžeme...

Zaměřili jsme velkou pozornost na náš vzhled a porovnávání se navzájem, proto nám tato nemoc zakryla tváře, abychom pochopili, že tam naše krása není...

Mysleli jsme si, že jsme vládci této země, a proto jsme dostali tuto nemoc, aby nás něco miniaturního, co ani není vidět, mohlo zkrotit, dát nám příručku a trochu pokory.

Tato nemoc nám bere hodně, ale zároveň nám dává možnost se toho tolik naučit a pochopit, co je v životě nejdůležitější.

Dostali jsme nemoc na míru... asi jsme ji jako lidstvo opravdu potřebovali...

převzato ze sociálních sítí

CO SE OD ZAČÁTKU ROKU PODAŘILO

První čtyři měsíce letošního roku nebyly pro zaměstnance úřadu jednoduché, nejdříve se změnou likvidace odpadů a pak vyhlášením nouzového stavu v celé ČR. Přes všechna mimořádná opatření se podařilo zachovat činnost úřadu a hlavně i veškeré technické činnosti. Za to jim patří **VELKÉ DÍKY!**

Vzhledem k tomu, že počasí v zimních měsících bylo příznivé, mohly se provádět i některé práce, se kterými nebylo nutné čekat na jarní měsíce. Z hlavních stavebních a technických činností uvádíme:

Od února se postupně prováděla **oprava chodníku od mostu k rybníku**, kde se na několika místech chodník propadal a nebylo příjemné za deště klikovat mezi loužemi či se klouzat po ledu. Současně se vybudovala opěrná zídka u sokolovny v zatáčce místní komunikace Za sokolovnou, kde se nově položený asfalt a obrubníky sesouvaly na malém svahu při průjezdu větších aut

např. popelářů, vozidel VHS, zásilkové služby.

Jsme velice rádi, že se podařilo dokončit projekt z loňského roku, tj. finální **dokončení nového veřejného osvětlení v Samechově**. Dále byl postaven nový stožár veřejného osvětlení v uličce ke středisku a u vstupní brány hřbitova, kde bychom rádi umístili v letošním roce i kameru.

Další velký projekt byl ukončen v únoru, dostali jsme **kolaudační souhlas na užívání nových vodojemů**, zrekonstruovaných starých vodojemů a nové čerpací stanice v celkové hodnotě 18 mil. Kč, s dotací ve výši 63,7 %. Tímto se zvýšila zásoba vody pro Chocerady o objem 250 m³ a na Komorním Hrádku o 50 m³. To ale rozhodně neznamená, že můžeme vodou plýtvat, v současné době je voda pro obec z vlastních zdrojů velký „poklad“ a byli bychom velice rádi, aby si to každý náš občan v této době dlouhotrvajícího sucha uvědomil

a nepoužíval vodu z vodovodního řádu k zalévání či napouštění bazénů.

V minulých číslech zpravodaje jsme vás informovali o první etapě výměny topného systému v Základní škole a Mateřské škole, kdy se v loňském roce provedla kompletní výměna všech radiátorů. V letošním roce se začalo již začátkem března s vyklížením uhelny a dalších prostor kotelny, nyní se provádí **úprava prostoru na umístění tepelných čerpadel** vedle vchodu do školní kuchyně. Během června by měla být namontována kompletně technologie a projekt následně po všech revizích ukončen.

Tak jako každý rok techničtí pracovníci prováděli ve všech částech obce prořezávky, kácení stromů a štěpkování.

Závěrem bych ráda poděkovala všem občanům za dodržování mimořádných opatření a přeji Vám všem, abyste současný nepříznivý stav přestáli ve zdraví a bez velkých starostí.

Eva Bubnová,
starostka obce

SVOZ VELKOOBJEMOVÉHO A NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Ve dnech **29. - 30. května 2020** proběhne likvidace **VELKOOBJEMOVÉHO ODPADU** (např. židlí, sedaček, koberců...), nikoliv lednic, pneumatik, praček, šrotu, větví ze zahrady apod.

Kontejnery budou přistaveny stejně jako na podzim na jednom sběrném místě v Choceradech, a to v areálu bývalého JZD (vjezd naproti Mountfieldu) a sběr bude probíhat pod dohledem pracovníků obce. **Areál s kontejnery bude otevřen 29. května od 12 do 18 hodin a 30. května od 8 do 17 hodin.**

V **sobotu 30. května 2020** proběhne svoz **NEBEZPEČNÉHO ODPADU** dle časového rozvrhu - viz tabulka.

Upozorňujeme občany, že na jednotlivých stanovištích může dojít k časovému posunu, a to v případě, že dojde k naplnění svozového vozidla ještě před uvedeným stanovištěm a bude nutné jeho vyveze-

ní. Děkujeme za pochopení. Při svozu je možné odevzdat např. tyto nebezpečné složky: barvy, lepidla, pryskyřice, kyseliny a hydroxidy, ropné látky, foto chemikálie, pesticidy, spotřební chemikálie, detergenty a odmašťovače, baterie, akumulátory, pneumatiky z osobních vozů, televizory, lednice, zářivky, olejové filtry a zbytky a obaly těchto nebezpečných látek.

Občané musí nebezpečný odpad odevzdat pracovníkům svozové firmy osobně!!! **Není přípustné odkládat nebezpečný odpad na svozové místo v nepřítomnosti svozového kontejneru!!!**

Obec Chocerady

STANOVIŠTĚ PRO SVOZ NEBEZPEČNÉHO ODPADU

Komorní Hrádek	stanoviště kontejnerů	08:00 - 08:15
Chocerady	křížovatka na Vestec	08:20 - 08:35
Vestec	náves	08:40 - 08:55
Vlkovec	náves	09:00 - 09:15
Vlkovec	Krčma U Žraloka	09:20 - 09:35
Růženín	u vrátnice skláren	09:40 - 09:55
Samechov	u nádraží ČD	10:00 - 10:15
Samechov	náves	10:20 - 10:35
Chocerady	u kostela	10:45 - 11:00

REKLAMACE SVOZU ODPADŮ

V souvislosti s plošným zavedením svozu plastového odpadu od nemovitostí a navýšením počtu nádob na bioodpad přibývá rovněž velké množství reklamací, kdy svozová firma odpad od nemovitosti neodveze.

Opětovně tedy zveřejňujeme kontakt, kde mohou občané sami reklamaci uplatnit:

Call centrum MP Říčany:

Tel.: +420 734 180 221

E-mail: mpricany@mariuspedersen.cz

Nejlépe je reklamovat nevyvezený odpad hned následující den po dni svozu.

Připomínám, že nádobu ke svozu byste měli připravit večer předem a nechat ji, pokud odpad není vyvezen, nejlépe do následujícího rána. Svozy plastů a bioodpadu probíhají někdy i v pozdních večerních hodinách.

V den svozu je nutno rovněž dodržet volný průjezd ulic, aby velký vůz svozové firmy mohl bezpečně projet.

Iva Vávrová

DĚTSKÉ CENTRUM SE STĚHUJE ZE STRANČIC DO CHOCERAD

Dětské centrum Strančice je ze zákona zřízené zdravotnické zařízení, jehož náplní je péče o děti se zdravotním postižením. Vzniklo v šedesátých letech minulého století a bylo zde umístěno současně až 60 kojenců. Nyní je v centru 35 postýlek, které využívá cca 30 dětí se specifickými potřebami a zdravotními handicapy. Krátce a stručně napsáno, zdravé dítě v tomto specializovaném zdravotnickém zařízení již nenajdete. Od roku 1992 se však centrum potýká s problémem, který potkal mnoho podobných organizací. Mluvíme o navrácení majetku původním majitelům, resp. jejich potomkům. Zařízení pro děti s postižením, o které se jejich rodiče z mnoha důvodů nevládnou postarat sami, nebo se ani starat nechťejí, se musí odstěhovat.

Středočeský kraj však na tuto skutečnost, danou rozhodnutím soudů, zareagoval velmi pružně. Vedení Kraje nabídlo Dětskému centru ve Strančicích přestěhování do nevyužité budovy bývalé odborné léčebny v Choceradech. Po nezbytných majetkoprávních úkonech došlo k tomu, že od ledna roku 2015 se dalším uživatelem pozemků a nemovitostí v Choceradech stává Dětské centrum Strančice.

V současné době probíhá mnoho jednání, konzultací a příprav k přestěhování. Koordinace postupu přestěhování dětí do nových, vhodně rekonstruovaných prostor musí klapat jak dobře promazaný stroj. Dochází k opakovanému setkávání se vedení Středočeského kraje, vedení Dětského centra Strančice, vedení Obecního úřadu v Choceradech, Stavebního úřadu v Sázavě, odborníků Krajské hygienické stanice a dalších. Velmi důležitým krokem bylo, a to ve spolupráci s Krajským úřadem Středočeského kraje, zajištění projektové dokumentace a stavebního povolení. Z výběrových řízení vyplynul nejen dodavatel stavby, ale i dodavatel nábytků, anebo interiérů.

Díky spojení zkušeností s péčí o děti s postižením ve Strančicích a kreativní projektové kanceláře již realizujeme řadu projektů, které naplňují představy o moderním komunitním centru, specializovaném k poskytování zdravotních služeb rodinám, které pečují o děti s postižením. Čtenář tohoto článku nechť zapomene na to, co často slyšával či slyšává o tom, jak jsou děti zadržovány v „kojennících“ a „děčácích“.

Doba pokročila mílovými kroky a v případě strančického zařízení je již doloženo, že čím více se zdravotnická zařízení otevrou rodinám s ohroženými dětmi, tím více je využívají, a to ku prospěchu jak dětí, tak i celých rodin.

V Choceradech bude pro děti vytvořena atmosféra domova. Pracovníci, kteří do zařízení ve valné většině přejdou ze Strančic, jsou zkušení a s dětmi to umí. V týmu se i nadále budou ve svých činnostech a péči doplňovat dětský lékař, všeobecné zdravotní sestry, fyzioterapeutky se speciálními pedagogkami, vychovatelky, dětský psycholog, herní terapeut a mnozí další profesionálové.

Nadále bude pokračovat tak potřebná spolupráce s neziskovými organizacemi, které se osvědčily ve Strančicích. Bude podporována tolik potřebná vysoká míra spolupráce zaměstnanců s rodiči. Zcela určitě bude využito i bezvadné životní prostředí Chocerad, kterými protéká Sázava a které není zatíženo žádnou neekologickou výrobou.

Problém v přesunu ze Strančic do Chocerad není. Naopak se snažíme skloubit a do praxe uvést několik zásadních projektů k zajištění dokonalého provozu, a to:

► Projekt logistiky přestěhování

Nepřipustit problémy v delimitaci zdravotnického zařízení ze Strančic do rekonstruovaného areálu bývalé dětské respirační léčebny v Choceradech.

► Projekt vícezdrojového financování

Ve Středočeském kraji do praxe uvést pilotní projekt zdravotnického zařízení, centra komplexní péče o znevýhodněné děti, včetně jeho vícezdrojového financování.

► Projekt deinstitucionalizace

Ve spolupráci se zřizovatelem naplnit vládní usnesení o zrušení ústavní péče o znevýhodněné děti.

► Projekt úspěšného provozu

Do plného provozu v květnu 2020 uvést energeticky úspornou budovu s řízenou výměnou vzduchu z ekologicky vytápěných prostor zdravotnického zařízení.

► Projekt poradenské péče

Do praxe uvést poradenský mezioborový tým, který bude spolupracovat s rodinou zdravotně znevýhodněného dítěte.

► Projekt vlivného prostředí pro dítě („home like“)

Ve spolupráci s architekty, designéry a výtvarníky vytvořit přívětivé prostředí umístěným dětem, včetně 3D obkladů stěn, ergoterapeutické dílny, sauny, solné jeskyně a multisenzorické místnosti.

► Projekt lidských zdrojů

Manažerskou práci vedení motivovat odborné pracovníky Dětského centra Chocerady v řešení konkrétních kauzistik dětí, třeba i ve spolupráci s neziskovým sektorem.

V současné době činí rozpočet na kompletní rekonstrukci 64.134,50 tis. Kč. Z celkových nákladů na vybavení interiérů jak typovým, tak atypickým nábytkem je počítáno s částkou 12.466,08 tis. Kč. Dětské centrum využilo dotace Operačního programu životního prostředí pro tepelná čerpadla a na zateplení budovy ve výši

12.123,38 tis. Kč a pro vдуchotechniku ve výši 2.052,16 tis. Kč. Dětské centrum Strančice našetřilo formou sponzorských finančních darů, a to ve výši 1.500,00 tis. Kč, na vybavení venkovních prostor novými herními prvky, na revitalizaci lesoparku a zahrady a na nové pomůcky pro děti. Zájem sponzorů nás velmi těší.

Po personálních pohovorech již víme, že 99% zaměstnanců strančického zařízení přejde do nově otevřeného zdravotnického zařízení v Choceradech.

Ve spolupráci se zřizovatelem je stanoveno otevření Dětského centra Chocerady - centra komplexní péče, p.o. na druhou polovinu května 2020. Zdravotnické zařízení povedou:

MUDr. Pavel Biskup - dětský lékař, ředitel, Ing. Adolf Beránek - stavební dozor provozovatele, logistika přesunu a realizovaných staveb, Ing. Lucie Bialešová - hlavní ekonom, Zuzana Fuksová - vrchní sestra, Mgr. Pavla Rojová - koordinátor odborných postupů

MUDr. Pavel Biskup

Významná životní jubilea

Se souhlasem jubilantů uvádíme významná životní výročí našich spoluobčanů

březen 2020

Skalická Věra, Chocerady 70 let

duben 2020

Štollová Milena, Chocerady 75 let

Hýbnerová Marcela, Samechov, 85 let

Lehmannová Jana, Chocerady, 70 let

Všem oslavencům přejeme hodně zdraví, štěstí a osobní spokojenosti
Obecní úřad Chocerady

BLAHOPŘEJEME

Ludmila a Vladislav Marešovi oslavili společných 65 let

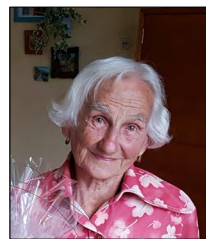
K Vaší kamenné svatbě Vám přejeme pevné zdraví ve společnosti toho druhého. Hodně radosti s pravnoučátky a děkujeme za celoživotní péči o nás všechny.

Vláda, Kája, Petra a Michal s rodinami

BLAHOPŘEJEME

Paní Julie Tomešová oslaví v květnu 97. narozeniny.

Přejeme stále pevné zdraví, hodně spokojenosti a úsměvů. Velmi nás mrzí, že vzhledem k situaci nemůžeme popřát oslavenkyni k tak významnému výročí osobně, a věříme, že si to vynahradíme v příštím roce.

GRATULACE K VÝROČÍM

V souvislosti s pandemií koronaviru v Česku a k zajištění ochrany zdraví našich seniorů nebudou až do odvolání probíhat osobní návštěvy sociální komise u jubilantů.

Děkujeme za pochopení a všem seniorům přejeme, aby současnou nelehkou situaci přečkali ve zdraví a osobní pohodě. **Osamělým seniorům v případě potřeby nabízíme pomoc např. s nákupy, vyzvednutím léků apod.**

Vaše sociální komise

CO ŽIVOT PŘINESL

Jel jsem do benešovské knihovny vrátit knížky. V Čerčanech jsem je nechal v motoráčku, což jsem si uvědomil v Benešově. Už se nenašly. Začal jsem je shánět v prodejnách knih a antikvariátech. V knihovně bych je musel zaplatit s přírážkou. Po pár dnech mi přišla z benešovské knihovny zpráva - Vaše zapomenuté knížky ve vlaku zaměstnankyně Českých drah vrátila.

Příští den jsem se rozjel do Čerčan všem poděkovat. Myslel jsem si, že odtud patrně záchrana mých knih pocházela. Dostal jsem se do pokladny a paní svůj příběh vyprávím. Usmívá se na mě a řekne - to jsem byla já.

Jiří Cinkeis

OKAMŽIKY PROMĚN

VÝZVA PRO VŠECHNY, KDO RÁDI FOTOGRAFUJÍ

Krajina se mění, příroda ožívá a my všichni máme jedinečnou možnost, a poslední týdny víc než kdy dřív, být při tom. Možná není náhoda, že nejbezpečněji se dnes cítíme doma na zahradě anebo právě na lesních cestách, loukách a polích.

Často v těchto dnech můžete zahlédnout mimo vyšlapané cesty a pěšiny někoho, kdo taky prchl za jarní krásou ven. Pokud občas zatoužíte tyto jedinečné okamžiky venku v přírodě zachytit, je naše výzva určená právě vám.

Na webových stránkách obce Chocerady je nově zřízena internetová galerie, do které může přispět každý nadšený fotograf, okouzlený jarní krajinou. Společně sdílená radost navíc začíná být v této nespolečenské době potřebná. A konečně, na začátku června v knihovně výstavou těch nejlepších snímků uzavřeme jednu kapitolu našich životů a otevřeme novou, možná i lepší.

Fotografovat můžete svým mobilem nebo fotoaparátem. Své snímky pošlete na mailovou adresu knihovny knihovna.chocerady@seznam.cz, fb knihovny nebo přes WhatsApp (telefon knihovny: 702 158 526). Budeme moc rádi, pokud se s námi podělíte o vaše obrázky, uděláte tak radost i ostatním. Přejeme vám krásné jarní dny,

Lucie Vrtalová a Mirka Bažantová

Ukázka z fotogalerie, autorka snímku Anička Pačovská

KNIHOVNA SE OPĚT OTEVÍRÁ

Zdá se to strašně dávno, co jsme se v knihovně sešli na besedě s pastorem Alexandrem Štěpánovským, a zatím uběhlo jen pár týdnů. Během nich se ale nám známý svět zcela proměnil. Věřím, že se v listopadu, kdy naše přednášková sezóna opět začne, budeme všichni v knihovně znovu scházet a společně si užívat nová setkání, která budou stejně pěkná, jako bylo to březnové. Pan pastor mimo jiné mluvil i o naději, o pomoci bližním, dnes se mi jeho slova vracejí ve zcela nových souvislostech. I proto bych se ráda zaměřila zejména na to, co jsme se poslední měsíce v knihovně, i když pro veřejnost uzavřené, snažili nabízet, a čím bychom chtěli přispět v těchto zvláštních časech.

Celorepubliková kampaň Čtenář roku měla letos z důvodu výročí narození i úmrtí Jana Amose Komenského jako

v březnu uspořádali anketu s dotazem „Která paní učitelka tě přivedla ke čtení a do knihovny?“ V této anketě získaly nejvíce hlasů paní učitelky Lenka Brožková, Monika Horáková a Kamila Stolařová, které právě v posledním půlroce navštívily se svými třídami knihovnu několikrát. V neposlední řadě bych ráda zmínila paní učitelku výtvarného oboru ZUŠ Mirku Bažantovou, která každoročně přivede do knihovny velké skupiny „svých“ dětí a se kterou moc rádi spolupracujeme na různých projektech. Paní učitelky, děkujeme a gratulujeme!

Zdá se mi důležité upozornit všechny čtenáře na výzvu Moravské zemské knihovny a dalších krajských knihoven na podporu českého knižního trhu v současné nelehké situaci - **Kup knihu a zachrániš nakladatele!**. Pokud si kou-

Čtenářské kluby bohužel nepracují, ale po dětech se nám moc stýská. Zkusila jsem alespoň na dálku poslat všem malý pozdrav v podobě čtení z knížky pohádek a veršů Magor dětem od Ivana Martina Jirouse. Připojila jsem se tím k fb skupině Čtením proti nudě.

Přesto, že jsme měli zavřeno, rozhodně nezhálíme. Knihovnu upravujeme a zvelebujeme, nainstalovali jsme nový stojan na časopisy a nezapomínáme nakupovat nové knížky. Na začátek června chystáme výstavu vašich fotek, viz výzva **Okamžiky proměn** zde ve zpravodaji.

Nakonec bych ráda zmínila dlouhodobou a neuvěřitelně pečlivou práci mnohých dobrovolníků, zejména pak moji milé kolegyně Jiřinky Hanové a jejího muže na korektuře přepisu obecní kroniky do elektronické podoby. Kronika bude díky nim v dohledné době k dispozici na webových stránkách obce a v tištěné podobě i v knihovně.

Pozor! Knihobudka na vlakové zastávce je z důvodu zamezení šíření koronaviru dočasně mimo provoz. Neodkládejte zde, prosím, žádné knihy a časopisy. Děkuje se. Knihovna je od 28.4. opět otevřena v běžných otvíracích časech, při její návštěvě bude ale samozřejmě nutné dodržovat přísná hygienická pravidla.

Opatrujte se

Lucie Vrtalová

hlavní téma učitelství. Ve všech knihovnách byli oceňováni učitelé za svoji práci na rozvoji čtenářství u dětí a zároveň za to, že se děti snaží přivést do knihoven, že s knihovnami dlouhodobě a oboustranně výhodně spolupracují. Naše knihovna plánovala připojit se a slavnostně veřejně ocenit několik učitelů ze ZŠ, zejména pak paní učitelku Šárku Robovou, která po léta pravidelně knihovnu s dětmi navštěvuje a i sama svým příkladem děti ke čtení vede. Alespoň touto cestou bych jí chtěla vyjádřit velké poděkování za její vytrvalou snahu. Mezi dětmi, které chodí do knihovny, jsme v únoru a z části

píte knížku, ideálně přímo od nakladatele, podpoříte tím nejen je, ale i všechny, kteří se na tvorbě knih podílejí – autory, překladatele, ilustrátory a další. Speciálně malá nakladatelství jsou nyní mimořádně ohrožený druh. Na fb stránkách knihovny (i zde, viz foto) jsem si dovolila přispět k výzvě svým doporučením ohledně výběru knížek pro děti, zejména bych vyzdvihla knihy nakladatelství Baobab pro jejich hravost a netradiční výtvarné zpracování většiny publikací. Stejnou měrou ocením vaši podporu i menší knihkupectví, skvělé je např. knihkupectví Daniela v Beňově.

Novinky

Kathryn Stockett – Černobílý svět
Kristin Hannah – Slávik
Lisa Wingate – Než jsme byly tvoje
Robert Bryndza – Kanibal z Nine Elms
Karin Lednická – Šikmý kostel
Ivanka Devátá – Džungle v kuchyni
Taňa Keleová-Vasilková – Slíb
Magda Váňová – Mlsná huba

EKORUBRIKA - JAK UDĚLAT RADOST SOBĚ I PŘÍRODĚ - ÚKLID

V tuto mimořádnou dobu většina z nás tráví doma mnohem více času, než je běžné, a tudíž se i mnohem více věnujeme úklidu. Proto věříme, že vám některé níže uvedené tipy přijdou vhod. V dnešním článku se budou jednotlivé tipy na snížení tvorby odpadu hodně prolínat s ekologickými produkty. Kromě toho, že jejich obaly samy o sobě už většinou tvoří méně odpadu, samotné produkty jsou také o mnoho šetrnější nejen k přírodě, ale především k nám/k našemu tělu. Např. používáním šetrnějších variant pracích prášků naše kůže pak není v podstatě nonstop v kontaktu s chemikáliemi z běžných pracích prášků, které v prádle i po vymáchání zůstávají. Pokud používáme šetrnější mycí prostředek na nádobí, tak nejíme/nepijeme chemikálie z běžných prostředků (protože i ty na nádobí i po opláchnutí v určité míře zůstávají), atd.

PRANÍ

Ekologických pracích prášků a aviváží (které neobsahují látky ropného původu, chlor či parabeny, fenol, atd.) je už na trhu celkem mnoho a spíše si každý musí najít ten „svůj“. Mimoto bychom se s vámi rády podělily o tyto tipy:

► **Místo aviváže** můžete použít 3 - 5 lžic (podle velikosti pračky) **octa**. Ocet prádlo příjemně zjemní, ale nemusíte se bát, rozhodně není poté v prádle cítit (prádlo pak voní po pracím prášku). Zejména pokud máte citlivou kůži, je ocet místo aviváže dobrá volba – pomáhá vymáchat z prádla co nejvíce zbytků pracího prášku/gelu. Zároveň se při používání octa místo aviváže nezanášá pračka vodním kamenem. Také pokud sušíte prádlo v sušičce, je pro ni ocet šetrnější než aviváž (při používání aviváže se údajně sušička ničí).

► Pokud do přihrádky k pracímu prášku/gelu přidáte lžici **sody na praní**, můžete použít pracího prostředku mnohem méně. Prací soda totiž změkčí vodu a tím pádem je prášku/gelu třeba podstatně méně (řídte se návodem na vašem konkrétním prostředku s tím, že máte měkkou vodu).

► Místo prášku na bílé prádlo (jež obsahuje již zmíněný chlor) můžete použít **Puer – bělicí prášek na bázi kyseliny**. 1 – 2 lžice přidáte do zásobníku spolu s šetrnějším pracím prostředkem, prádlo je pak mnohem bělejší než při praní běžnými prostředky. Puer je vhodný i na mastné skvrny či skvrny od trávy, vína, hlíny, apod. (a navíc ho využijete i jinde v domácnosti – viz dále).

► Pro extra citlivou pokožku a téměř úplně bezobalové je **EcoEgg**. Je obzvláště vhodné pro alergickou a citlivou kůži. Je to opravdu vejce/koule, která obsahuje 2 druhy peletek/kuliček, jež se dají dokoupit. Nic jiného již není třeba, vejce vložíte do bubny a zapnete pračku. Po vyprání je třeba jen vejce otevřít, aby peletky vyschly. Až přestane vejce efektivně prát, můžete dokoupit jen samotné nové peletky.

MYTÍ NÁDOBÍ/KUCHYŇ

Stejně jako u praní, tak i v případě prostředků na mytí nádobí existují ekologické varianty Jaru a tablet do myčky. U šetrných variant Jaru poznáte jeho šetrnost hned na první „dotek“. Díky přírodním tenzidům (a ne synteticky vyrobeným) nebudou vaše ruce po mytí nádobí vysušené. Dále zde opět přinášíme další tipy související s mytím nádobí:

► **Místo leštidla** do myčky můžete použít opět **ocet**, ideální ředění je 1:3 s vodou.

► **Vyčistit a vydezinfikovat myčku** můžete také pomocí **octa**. Do prázdné myčky do spodní části dejte hrnek naplněný octem, pevně ho usadíte a zapnete myčku na program s nejvyšší teplotou.

► **Houbičky na nádobí** – běžná houbička na nádobí je vyrobena z plastu a po použití se hází do směsného odpadu. Existují však i houbičky, jež jsou „přírodnější variantou“, např. lufa (po namočení nabobtná

odstát, většina vodního kamene by se měla rozpustit. V případě potřeby samozřejmě můžete postup opakovat. Nakonec ale po propláchnutí v konvici ještě jednu várku vody převařte a vylijte, než si budete připravovat vodu na pití.

► **Pracovní plochy a sporák** lze velmi dobře mýt na měsíčky rozkrojeným **citronem** (lze využít již načatý). Přidanou hodnotou je krásně voňavá kuchyň (či koupelna -vhodné i na dlaždičky).

MYTÍ KOUPELNY

Stejně jako v předchozích částech existují šetrnější, ale přitom velmi účinné čisticí přípravky na záchod, písek na čištění umyvadla či čističe na povrchy. Další tipy jsou tyto:

► Na **odstranění vodního kamene** je opět ideální **ocet**.

► Na **vyčištění usazených odtoků i záchodu** můžete použít již zmíněný prášek **puer**.

Nasypte 1 – 2 lžice do odtoku či záchodu a zalijte horkou vodou (v případě záchodu je lepší nejprve nalít konvici horké vody a až poté nasypat prášek). Pro zlepšení účinku ještě (do odtoku i do záchodu) vlijte půl hrnku – hrnek teplého octa. Nechte chvíli působit a poté odtok propláchněte, záchod umyjte klasicky štětou.

► Na „**rychlouklid**“ se mi osvědčily **nanohoubičky**. V případě znečištěného umyvadla, zrcadla či dřezu/odkapače, kdy nemám zrovna čas

vyčistit daný povrch pískem, přetřu jen ve vodě namočenou nanohoubičkou a povrch je čistý, bez použití dalšího prostředku. Zároveň se mi starší nanohoubičky (abych neničila ty nové) velmi osvědčily na čištění textilních či velurových bot. Opět stačí jen houbičku namočit a boty jí přetřít – není třeba botky namáčet, drhnout, neztrácí barvu a vypadají pak jako nové

► Naředěná **kyselina citronová** na **běžný úklid koupelny** – dáte dvě čajové lžičky kyseliny citronové na půl litru vody a touto směsí umyjete koupelnu, má i leštící funkci.

a strukturou nahradí běžnou houbičku) či houbičky vyrobené z bavlny, sisalu a recyklovaných PETek (jsou pratelné a vydrží až 3 měsíce).

► **Kartáče na nádobí či na lahve** se dají koupit dřevěné, jež jsou plně rozložitelné, anebo i takové, kde se vymění pouze kartáč (a madlo vám zůstává dál).

► **Vodní kamen v rychlovarné konvici** efektivně odstraní pomocí **octa** či **citronu/kyseliny citronové**. Pokud do vařící vody přilijete ocet/citronovou šťávu či přisypete kyselinu citronovou (pozor na bublání, aby vám konvice nepřetekla), necháte

► Čištění pračky od vodního kamene – nasypte 250g kyseliny citronové přímo do bubnu a dáte program na 60 stupňů. Nebo když perete prádlo na 90 stupňů, přidejte přímo do bubnu jednu polévkovou lžici jedlé sody (tento způsob aplikujte pouze 1 měsíčně).

U jednotlivých oblastí jsme neuváděli přesné produkty, ale i tak nám dovozte pro lepší orientaci alespoň některé konkrétní značky ekodrogerie zmínit. Jedná se např. o Sonett, Ecover, Yellow&Blue, Ecozone, Feel Eco, OnlyEco, seventh generation a další.

Ještě bychom rády podotkly, že pokud se rozhodnete ekologické produkty vyzkoušet, nejspíše budete překvapeni, jak lehce se dají běžné prostředky na praní a úklid nahradit těmi šetrnějšími. Ale na druhou stranu je pravda, že každému vyhovuje něco jiného, a tak se naopak může stát, že vyzkoušíte i více produktů, než narazíte na ten, který bude vyhovovat vašim potřebám.

Ale i když nahradíte jen určitou část úklidových prostředků těmi ekologičtějšími, šetrnějšími či bezodpadovými, tak věřte, že všechno se počítá (viz náš příklad

s igelitovými pytlíky z úvodního článku). Popř. u těch prostředků, které se vám nepodaří nahradit, se můžete zkusit podívat buď po **koncentrátech** či po **ekologičtějším balení** (např. balení v pytlíku místo v lahvi – velká úspora odpadu). Zároveň je pro přírodu (a pro vaši peněženku) šetrnější velké balení.

Příště se na vás budeme těšit s tipy (tentokrát zase více „bezobalovými“), jež souvisí s našimi nejmenšími – **děťmi**.

Jeannette Knížková a Barbora Janková

Z HISTORIE CHOCERADSKÉ KOVÁRNY

František Pobuda nám předal historii Chocerad ve své publikaci Chocerady v minulosti a zanechal po sobě mnohé další historické materiály. Mimo jiné objevil a uchoval historické dokumenty o choceradské sousedské kovárně. To nejzajímavější z nich otiskujeme v následujících řádcích.

František Pobuda "Za našich dědů a pradědů":

Nejedna chalupa našich vesnic, dnes na spadnutí a nesměle schoulená mezi výstavnými budovami doby nové, opomíjená a zapomenutá, poučně mluví o životě otců a matek, o jejich radostech a štěstí i loptě o lepší skývu chleba. Býval chlebiček venkovského lidu tvrdší než je

práce všedních dnů o řádné vykoupení místa a zavedení knihovního pořádku, a spoléhající, že s vládou v obci jde současně i právo pro držitele moci.

Byl to značný pokrok, nesoucí prospěch všem zemědělcům, všemi vítaný a uznávaný, zvlášť když mistr kovář vynikal znalostí díla, pílí, zručností a svědomitostí v něm a ke spokojenosti vykonával práce

prosvěcovanou potem práce a strádaly se v léta, v nichž synové přejímali dědictví otců a novými myšlenkami pokračovali v polích, zahradách, na lukách i pastvinách žijících rosou jitra, výhní poledne a dechu večera v nejkrásnější modlitbě.

Jak bývá, nemá-li člověk po celý život čas, chce aspoň na jeho sklonku udělati pořádek, aby odešel se všemi usmířen a na všechny strany práv.

Sousedé choceradští ve snaze o knihovni zajištění kovárny podali dne 14. února 1850 tuto písemnou, kolkem za 50 krejcarů opatřenou žádost:

Slavný c.k. podkrajský ouřade!

Gruntovníci a držitelové usedlostí č. 2, 3, 7, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 25, 26, 27 v Koceradech vystavili již před dávnými skoro nepovědomými časy v obci Koceradech kovárnu pod N. 8mým na obecním místě a sice na N. 7mým, které stavební místo v sobě 510 čtv. sáhů obnáší. Tato kovárna při obci v roku 1842 docela vyhořela, a později od těch nadznačených gruntovníků, a sice dle předpisu stavebního ode zdi a pod těžkou krytinou vystavěna byla.

Před oddělením tohoto stavebního obecního místa per 510 čtv. sáhů nepozůstává žádné vyšší povolení, aniž takové posaváde od obce zakoupené bylo, jediné výše uvedené sousedstvo k obci jménem domovní činže každoročně 1 f. 24 kr. (florin, krejcar - pozn. redakce) ve stříbre platí. Poněvadž nám co oprávněným občanům na tom mnoho záleží, bysme sobě knihovni vlastnost této kovárny dosáhli, k tomuto cíli ale především zapotřebí jest, by ono stavební místo ve výměře od 510 čtv. sáhů s vyšším povolením od obecního pozemku N. 7 k oddělení povolené bylo, tak snažně žádáme: aby slavný c.k. podkrajský

Kovář František Batelka vpravo, foto z roku 1900

dnes, velmi tvrdý, jak ve vzpomínkách a vypravování pamětníků a na žlutnoucích listech starých knih se nám dochovalo.

I choceradští sousedé – jako namnoze i jiní jinde – nemohouce dostati do obce kováře, vystavěli si svépomocí na obecním pozemku kovárnu. Kovárnu sousedskou, patřící těm, kdo přímo nebo nepřímo na díle byli účastni, nestarající se v běhu

mu svěřené. Několik krejcarů o svatém Havlu vybíraných, hrstka mouky, sušených švestek, křížal, věrtel zrní ochotně plynuly do mistrovky pokladnice za celoroční námahu a bezplatné obdělání kousku pole potahem střídajících se gruntovníků bylo uznáním za dobrou službu a stalo se nepsaným zákonem za celoroční ochotu.

Dny šly s neúprosnou pravidelností

ouřad cenu řečeného stavebního místa skrze ouřední odhad vyzvednouti, nám napotom takovou ustanoviti a povolení vyšších ouřadů k zákonnému oddělení toho samého milostivě vypočítávají ráčil.

V Koceradech dne 14. února 1850.

Vojtěch Šramota, koceradský soused,
Jan Kopřiva, soused, Jan Vycpálek, soused
(konec citace)

C.k. Podkrajský úřad v Černém Kostelci tenkrát žádosti nevyhověl, protože žadatelé nepředložili povolení od obce choceradské. Inu, byrokracie rakouské monarchie měla už tehdy své požadavky... Ale choceradští sousedé se přeci jen dočkali splnění svého požadavku, a vlastnické právo jim bylo do knih vloženo, jak je zapsáno v pozemkové knize v roce 1881.

Držitelé šestnácti choceradských usedlostí byli majiteli sousedské kovárny choceradské až do roku 1927. V roce 1880 si kovárnu ještě s jedním kusem pole pronajal od nich kovářský mistr František Batelka. Ten zde pracoval a hospodařil nepřetržitě 40 let, tedy až do roku 1920, kdy vše předal synovi - Rudolfu Batelkovi. V roce 1927 pak choceradští sousedé kovárnu Rudolfu Batelkovi prodali.

Z roku 1927 pochází zápis, ručně psaný a adresovaný Okresní správě politické v Českém Brodě:

V obci choceradské nalézá se od dávných let kovárna čis. p. 8, kteráž náleží do

Kovárna v roce 1923

vlastnictví Choceradským sousedům ... Majitelé těchto usedlostí tuto kovárnu v r. 1842 po ohni znovu vystavěli, kovárnu po celý čas udržovali a nájemné z této budovy i pozemků brali. Kovárna jest zřízena úplně primitivně a nevyhovuje dnešním požadavkům, jaké úřady kladou. Nová úprava pohltila by velmi značný obnos, který někteří sousedé co majitelé odepřeli povolit, a usnesli se všichni, a to jednohlasně, aby kovárna se prodala dosavadnímu nájemci Rudolfu Batelkovi...

Pro zajímavost, v dokumentech najdeme jména tehdejších usedlíků a majitelů kovárny s vlastoručními podpisy: Josef a

Marie Salátkovi, č.p. 2 a 3, Jaroslav a Anna Schückovi, č.p. 7, Františka Pohůnková, č.p. 9, František a Anna Bláhovi, č. 10, Marie Kalibová, č.p. 11, Marie Kolouchová, č.p. 12, František a Božena Kopřivovi, č.p. 13, František a Jana Cibulkovi, č.p. 14, Bohuslav a Anna Benešovi, č.p. 15, Bohuslav a Karolina Přitasilovi, č.p. 16, František a Anna Moravcovi, č.p. 17, Čeněk a Oldřiška Šramotovi, č.p. 18, Alžběta Povolná, č.p. 25, Antonín a Marie Hervertovi, č.p. 26, Marie Vojslavská, č.p. 27.

Kovárna pak žila ještě dlouhá léta a skončila provoz až s úbytkem sil kováře Rudolfa Batelky, jeho odchodem na odpočinek v roce 1953, definitivně pak s jeho úmrtím (zemřel 1958).

Ještě v době provozu kovárny bylo v přilehlé dílně zbudováno zámečnictví, které vedl Josef Šíma st. Zámečnictví na rozdíl od kovárny přetrvalo i po zániku kovárny, a později jej vedl František Novotný, po něm Kadavý, Vrba, a to za vzniku komunálních služeb při Místním národním výboru v Choceradech. I tato provozovna však záhy (po roce 1968) skončila kvůli výstavbě nové budovy komunálních služeb na pozemku nad mlýnem v 70. letech minulého století (dnešní provozovna PartyLed).

Za poskytnuté informace a rodinné vzpomínky děkujeme Ivaně Stoupové (roz. Batelkové), vnučce kováře Rudolfa Batelky. Za fotografie děkujeme též manželům Mirce a Petrovi Bažantovým, současným majitelům čp.8.

Kovárna s přilehlým zámečnictvím, vlevo Rudolf Batelka s manželkou, rok 1932

Stránku připravil Ivo Kořínek

CHOCERADSKÝ ZPRAVODAJ • Dvuměsíčník Obce Chocerady • Ročník 26 • Náklad 590 výtisků

Vydavatel: Obecní úřad Chocerady • Odpovědný redaktor: Eva Bubnová • Redakce: Bc. Klára Růžičková, Ing. Ivo Kořínek

Registrace: MK ČR E 10760 • Obecní úřad Chocerady, 257 24 Chocerady 267

Tel.: 317 763 511, fax: 317 792 240, e-mail: starostka@chocerady.cz, www.chocerady.cz

Cena inzerce: 6 Kč / cm2 Toto číslo vyšlo 28. 4. 2020